

Obsah

ÚVODEM	5
------------------	---

I Základní poznatky o filmové tvorbě

Čemu se naučit nejdříve?	9
Mnoho dojmů	11
Každé co má své proč	13
Závrať z nekonečna	14
Povrch je maskou nitra	15
Cesta plná nástrah	17
Nalézt správnou cestu	20
Jde o pravdivost	23
nát ještě neznamená tvořit	25

II Film a filmování

Dva druhy filmů	29
Zásady publicistického filmu	31
<i>Úkoly publicistického filmu</i>	33
<i>Formy publicistického filmu</i>	36
Umělecký film	39
<i>Rysy uměleckého filmu</i>	42
<i>Formy uměleckého filmu</i>	43
Umění a publicistika	46
Dvojí filmování	49

III Literární příprava

Postup vytváření filmu	53
Dramaturgie filmu	54
<i>Téma, námět, scénář</i>	54
Drama	60

Výstavba dramatu	66
Divákův postoj	68
Zvláštnosti filmového dramatu	69
Literární scénář	70
První tvůrčí čin vykonán	73

IV Natáčení

Režisérský scénář	74
Rozdělení na záběry	75
Co je to záběr?	76
<i>Proč natáčíme na záběry?</i>	77
<i>Filmový a divadelní pohled na skutečnost</i>	80
<i>Povaha záběrů</i>	81
<i>Funkce záběrů</i>	84
<i>Vzájemný poměr záběrů</i>	85
<i>Hustota záběrů</i>	90
<i>Podle čeho určujeme hustotu záběrů?</i>	93
Píšeme režisérský scénář	94
Technický scénář	107
Vypracování záběru	108
Filmové výrazové prostředky	109
Filmovací výrazové prostředky	110
Optické filmovací výrazové prostředky	111
Umístění kamery	113
<i>Rakurs — sklon kamery (podhledy a nadhledy)</i>	114
<i>Čelný a úhlopříčný pohled</i>	117
<i>Co je to kompozice záběru?</i>	118
<i>Roviny (plány)</i>	121
<i>Klidový snímek pohybující se skutečností</i>	123
<i>Pohyby kamery</i>	128
<i>Funkce pohybového záběru</i>	128
<i>Kdy užíváme panorámy?</i>	129
<i>Jízda kamery</i>	131
<i>Jízda do hloubky prostoru a z hloubky</i>	133
<i>Jízda vyžaduje přípravu</i>	135
<i>Zvláštní formy jízdy</i>	136
Úhel záběru	136
<i>Vymezit rozsah předmětu natáčení</i>	138
<i>Správný poměr celků a částí</i>	141
<i>Kdy volíme celek?</i>	143
<i>Kdy volíme detail?</i>	144
<i>Kdy volíme polocelek a polodetail?</i>	148
Optická kresba	148
Osvětlování	153
<i>Světlo a osvětlení</i>	153
<i>Jak se užívá světla?</i>	156

<i>Světlo jako předmět filmování</i>	156
<i>Světlo jako technický filmovací prostředek</i>	157
<i>Základní světla</i>	158
<i>Světlo jako filmovací výrazový prostředek</i>	159
<i>Úkoly světla jako výrazového prostředku</i>	160
<i>Světelně rozčlenit a sjednotit natáčený jev</i>	161
<i>Osvětlením vyjadřovat prostor</i>	164
<i>Osvětlování pozadí a popředí</i>	165
<i>Osvětlení tvarů a obrysů</i>	165
<i>Osvětlení čelné a boční</i>	166
<i>Protisvětlo</i>	166
<i>Zvýraznění povrchu (textury) předmětů</i>	167
<i>Vyjádrřit světelný charakter</i>	167
<i>Světelná tonalita</i>	168
<i>Barevné podání</i>	169
<i>Ovladatelnost barevného podání</i>	170
<i>O barvách</i>	171
<i>Doplňkové (komplementární) barvy</i>	172
<i>Kontrastní barvy</i>	172
<i>Soudobý kontrast</i>	173
<i>Odraz</i>	174
<i>Barevné doznívání</i>	174
<i>Postupný kontrast</i>	175
<i>Barevná teplota</i>	175
<i>Chladné a teplé barvy</i>	176
<i>Nosná barva</i>	176
<i>Osvětlování v barevném filmu</i>	177
<i>Barevný charakter</i>	178
<i>Barva pleti</i>	178
<i>Barevná tonalita</i>	179
<i>Připomínky k barevnému natáčení</i>	179
<i>Rychlost natáčení</i>	181
<i>Jak postupuje kameraman?</i>	182
<i>Zvukové filmovací výrazové prostředky</i>	182
<i>Zvukové natáčení</i>	183
<i>Předfilmovací výrazové prostředky</i>	185
<i>Člověk před kamerou</i>	186
<i>Člověk v dokumentárně publicistickém filmu</i>	187
<i>Představitel v uměleckém filmu</i>	189
<i>Výběr herců pro film</i>	190
<i>Práce na postavě</i>	191
<i>Vytváření postavy</i>	192
<i>Tvoření postavy vzhledem k natáčení</i>	194
<i>Prostředí</i>	195
<i>Prostředí v amatérském filmu</i>	196
<i>Inscenace a aranžmá</i>	197
<i>Skladebné natáčení</i>	200

<i>Shody a neshody v záběrech</i>	201
<i>Přesahy</i>	204
<i>Souvislost různých úhlů záběrů</i>	205
<i>Průběžnost dění</i>	209
Skladebné jednoty	210
<i>Jednota motivů</i>	211
<i>Jednota prostředí a předmětné náplně</i>	212
<i>Jednota světelná a barevná</i>	212
<i>Jednota směrů pohledů</i>	213
<i>Pravidlo „osy“</i>	218
<i>Pravidlo hlavního směru</i>	221
Skladebné natáčení reportáže	224
Zvuková jednoty	225

V Střihová skladba

Střih a skladba	229
Klást záběry po sobě a proti sobě	229
Význam střihové skladby	234
Navazování pohybů	235
<i>Přetržité navazování pohybů</i>	236
<i>Střih panorámy</i>	241
<i>Plynulé navazování pohybů</i>	241
Vcházení do záběrů a vycházení	246
Vyjádřit vzdálenost	247
Vyjádřit rychlost pohybu	248
Vyjádřit vnitřní pohnutku činu	250
Určení délky záběrů	252
Rozeznívání a doznívání záběrů	256
Ostrý střih	257
Zvláštní skladebné způsoby	259
<i>Křížový střih</i>	259
<i>Paralelní skladba</i>	260
<i>Rapidmontáž</i>	263
<i>Dvojexpozice</i>	264
Postup střihové skladby obrazu	265
Střihová skladba zvuku	266
<i>Hudba a film</i>	267
<i>Práce s hudbou</i>	269
<i>Střihově skladebná práce s hudbou</i>	270
Slovní doprovod	271
<i>Práce režiséra s komentátorem</i>	273
<i>Přednes komentáře</i>	275
<i>Střihová skladba slovního doprovodu</i>	276
<i>Střihová skladba promluv</i>	277
Úprava a míchání zvuků	280
Filmová interpunkce	283

<i>Druhy dělicích znamení</i>	283
<i>Funkce dělicích znamení</i>	283
<i>Roztemnění a zatemnění</i>	283
<i>Prolnutí</i>	284
<i>Stírání</i>	285
Titulky	287
Z Á V Ě R E M	289
Filmové scénáře	290
Literatura	315
Obrazová příloha	322